

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

ISSUE
№94

4TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

SCIENCE AND
TECHNOLOGY:
NEW HORIZONS
OF DEVELOPMENT

AUGUST 19-21, 2026
PRAGUE, CZECH REPUBLIC

INTERNATIONAL SCIENTIFIC UNITY

4th International Scientific and Practical Conference
**«Science and Technology: New Horizons of
Development»**

Collection of Scientific Papers

August 19-21, 2026
Prague, Czech Republic

UDC 001(08)

Science and Technology: New Horizons of Development. Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference. International Scientific Unity. Prague, Czech Republic. August 19-21, 2026.

ISBN 979-8-89704-982-0 (series)
DOI 10.70286/ISU-19.08.2026

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

ISBN 979-8-89704-982-0

© Participants of the conference, 2026
© Collection of Scientific Papers "International Scientific Unity", 2026
Official site: <https://isu-conference.com/>

CONTENT

SECTION: ACCOUNTING AND TAXATION

Богданов С.О.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА СТЕЙКХОЛДЕР-ОРІЄНТОВАНА ESG-ЗВІТНІСТЬ В СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕД АГРОПІДПРИЄМСТВ..... 13

SECTION: AGRICULTURAL SCIENCES

Лухтай О., Каплуненко В.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН У СКОТАРСТВІ..... 15

Isayev A.Yu., Qurbanov Q.Ya., Mammadov Z.V., Huseynov E.E., Akbarov A.V.

PRECISION AGRICULTURE-BASED VARIABLE-DEPTH SOIL TILLAGE: ENERGY AND TECHNOLOGICAL ASSESSMENT FOR SITE-SPECIFIC COMPACTION MANAGEMENT..... 19

SECTION: ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

Майстренко А., Петрикова Є., Амеліна Н.

ТЕМПЕРАТУРОСТІЙКІ ПОЛІМЕРСИЛІКАТНІ КЛЕЇ ТА ГЕРМЕТИЗУЮЧІ СКЛАДИ ДЛЯ БУДІВНИЦТВА НА ОСНОВІ ПРОМИСЛОВИХ ВІДХОДІВ..... 25

Chervonyy Ye.

THE PROBLEM OF OBSOLESCENCE OF STATE GEODETIC NETWORK POINTS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN AND WAYS TO ADDRESS IT..... 27

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

Романенкова Ю.

ЕКСПЕРИМЕНТИ З ФАКТУРОЮ ТА КОЛЬОРОМ ЯК БАЗОВИЙ АСПЕКТ ТВОРЧОЇ МАНЕРИ СКУЛЬПТОРА ІГОРЯ ГЛУХЕНЬКОГО 33

Sherbon F., Sherbon O.

THE RELEVANCE OF LAHOZA'S HUMOROUS «DEBATES» IN DETERMINING THE ENTRANCE PROGRAM FOR PROSPECTIVE STUDENTS..... 37

SECTION: BIOLOGY AND BIOCHEMISTRY

Maksymenko Yu.V.

POPULATIONS OF PYRRHOCORYS APTERUS (LINNAEUS, 1758)
IN THE FOREST-PARK ZONES OF ZHYTOMYR..... 42

SECTION: CHEMISTRY AND PHARMACEUTICALS

Khenifer M., Timmaoui A.

MICROSTRUCTURAL AND PHASE CHARACTERIZATION OF
BORIDE LAYERS FORMED ON AISI 316L STAINLESS STEEL BY
BORONIZING..... 44

Timmaoui A., Ferhat M., Khenifer M., Djaid N.

AMMONIA/AMMONIUM BUFFER AS A MODULATOR OF
CONCENTRATION POLARIZATION AND ION TRANSPORT
THROUGH AN ANION-EXCHANGE MEMBRANE..... 45

Khenifer M., Timmaoui A.

ENHANCED ELECTROCHEMICAL CORROSION RESISTANCE OF
AISI 316L STAINLESS STEEL THROUGH BORONIZING..... 46

Khenifer M., Timmaoui A.

EFFECT OF BORONIZING ON THE HIGH-TEMPERATURE
OXIDATION BEHAVIOR OF AISI 316L STAINLESS STEEL..... 47

SECTION: COMPUTER ENGINEERING

Kovalchuk B., Ivko S., Smoliar V.

ENERGY-EFFICIENT REMOTE BATTERY MONITORING..... 49

SECTION: ECOLOGY

Balakhanova G.V.

ASSESSMENT OF MICROMYCETE FUNGAL BIODIVERSITY IN
THE RHIZOSPHERE SOILS OF URBAN GREEN SPACES..... 52

Balakhanova G.V.

THE EFFECT OF TEMPERATURE AND PRECIPITATION REGIMES
ON THE BIOLOGICAL PRODUCTIVITY OF ECOSYSTEMS..... 67

SECTION: ECONOMY

Merkulova T., Kosiasvili D.

INDIVIDUALS IN THE DIGITAL ECONOMY: PATTERNS OF
ADAPTATION AND PARTICIPATION..... 82

Valiyeva L.

FINANCIAL STERILIZATION, INVESTMENT MULTIPLIERS, AND
MACROECONOMIC BALANCE: EVIDENCE FROM AZERBAIJAN... 86

Ковальова Т.В., Шагун Є.М.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В
УМОВАХ РОЗВИТКУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: СУЧАСНІ
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... 90

Урбан В.А.

ДОСТУП ДО РЕСУРСІВ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО ВИБОРУ:
ДОСТУПНІСТЬ АКТИВІВ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ЦІН І
ФІНАНСОВИХ ОБМЕЖЕНЬ..... 93

Іващук О.В.

ВПЛИВ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ НА ЕКОНОМІЧНУ
ДИПЛОМАТІЮ..... 96

Білан О.

СТАЛІЙ РОЗВИТОК І ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ..... 99

SECTION: GEOGRAPHY AND NATURAL SCIENCE

Brykin Ye.

SPATIAL MOBILITY OF THE POPULATION IN THE CONTEXT OF
GLOBAL CRISES..... 103

SECTION: HISTORY

Кліщ О.Л., Боян-Гладка С.П.

ТРАДИЦІЙНЕ ЗЕМЛЕРОБСТВО НА БОЙКІВЩИНІ У ПРАЦЯХ
ПОЛЬСЬКИХ ДОСЛІДНИКІВ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст. 108

Григорук Н.

ВІД ДИПЛОМАТИЧНОГО БАЛАНСУВАННЯ ДО КОЛОНІАЛЬНОЇ
ЕКСПАНСІЇ: ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ІТАЛІЇ НА ПОЧАТКУ ХХ ст. 112

SECTION: INFORMATION TECHNOLOGY & CYBERSECURITY

Вах О.Ф.

МЕТОДИ МАШИННОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ УРАЖЕНЬ ТВЕРДИХ ТКАНИН ЗУБІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	116
--	-----

Antypovych V.

SENTENCE EMBEDDINGS AND DENSITY-BASED CLUSTERING FOR ANALYSING OPEN-ENDED SURVEY RESPONSES.....	117
--	-----

SECTION: INTERNATIONAL RELATIONS

Карпунь Н.А.

ЯК КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ ВПЛИВАЮТЬ НА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ СЬОГОДНІ?	123
--	-----

SECTION: JURISPRUDENCE

Урбан В.А.

ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....	126
---	-----

Слободська Д.Р.

ПРАВО ОСОБИ НА СУДОВИЙ РОЗГЛЯД СПРАВИ ЛЮДИНОЮ: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ЗМІСТ ТА ПРОБЛЕМА НОРМАТИВНОГО ЗАКРІПЛЕННЯ.....	129
---	-----

Шамара О., Михайлов І.

ШЛЯХИ УНОРМУВАННЯ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ «ПРО РОЗВІДКУ» ТА «ПРО СЛУЖБУ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ», В КОНТЕКСТІ ВИКОНАННЯ ДОРОЖНЬОЇ КАРТИ З ПИТАНЬ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА.....	131
---	-----

Mykytenko O.

ADMINISTRATIVE OFFENCES IN THE FIELD OF VEHICLE STOPPING, STANDING AND PARKING AS AN OBJECT OF ACADEMIC RESEARCH.....	136
---	-----

Бортнік Н.

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: НОВІ ВИМОГИ EU AI ACT ТА ОРІЄНТИРИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	141
---	-----

Шестопалов Н.Т. ПРАВОВІ УМОВИ НАКЛАДЕННЯ АРЕШТУ НА МАЙНО В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	145
Хмарук Т. ПРОЦЕДУРИ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ ОРГАНАМИ КОНСТИТУЦІЙНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ КРАЇН ЄС: ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ.....	151
Demianova P. THE BURDEN OF PROOF UNDER ARTICLE V OF THE NEW YORK CONVENTION: THE INTERPLAY BETWEEN PARTY-DRIVEN DEFENCES AND EX OFFICIO REVIEW.....	157
Бутков О.І., Буткова О.Я. ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ ДЕРЖАВ ІЗ НЕВРЕГУЛЬОВАНИМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ СПОРАМИ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ ДОСВІД ТА СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	162
Pluhatyr I. RISK-BASED MODEL OF LAW ENFORCEMENT ACTIVITY: NATURE AND PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION.....	165
SECTION: MANAGEMENT AND PUBLIC ADMINISTRATION	
Козинець А.О. УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	170
Artikova N.A. MODERN APPROACHES TO INNOVATION MANAGEMENT IN PRESCHOOL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS.....	174
Turdiyeva I.T. A COMPETENCY-BASED APPROACH TO IMPROVING MANAGERIAL ACTIVITIES OF PRESCHOOL EDUCATION ORGANIZATION LEADERS.....	181
Mirxamidova S.A. INTEGRATED MANAGEMENT OF GIFTED STUDENT IDENTIFICATION AND DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	185

Саюк І. AI-AUGMENTED MANAGEMENT ЯК МОДЕЛЬ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ВИСОКОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	191
---	-----

SECTION: MARKETING AND ADVERTISING

Proskurnina N. APPROACHES TO ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF MARKETING STRATEGIES OF RETAIL ENTERPRISES.....	195
--	-----

SECTION: MEDICINE

Kovach I.V., Bindiuhin O.Yu., Shcherbina I.M. DIFFERENTIATED SELECTION OF RETENTION AFTER MANDIBULAR INCISOR ALIGNMENT WITH REGARD TO THE SKELETAL GROWTH PATTERN AND ALVEOLAR BONE DENSITY Results of a clinical and radiological study of patients with dental crowding and skeletal Class II.....	201
--	-----

Chernikova H. PATTERNS OF FORMATION OF RELATIONSHIPS BETWEEN THE PANCREATIC DUCTAL SYSTEM AND THE DUODENUM IN HUMAN ONTOGENESIS.....	206
--	-----

Daurenov U.E., Sartaubai A.S., Sherkhan A.N., Esentaykyzy A. MECHANISMS OF TUMOR IMMUNE EVASION AND STRATEGIES TO ENHANCE ANTITUMOR IMMUNITY.....	209
--	-----

Маремуха А.О. СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ.....	214
--	-----

SECTION: OCCUPATIONAL HEALTH

Бекмагамбетов А.Б., Еркінбекова А.Е. ДИФФЕРЕНЦИАЦИЯ РАБОЧИХ МЕСТ ПО УРОВНЮ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РИСКА КАК ИНСТРУМЕНТ ФОРМИРОВАНИЯ "ЗЕЛЁНЫХ" РАБОЧИХ МЕСТ.....	216
--	-----

SECTION: PEDAGOGY, PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Пальгуй І.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ..... 222

Aitleuova A.B.

TRANSLATION OF CULTURE-SPECIFIC REALIA IN KAZAKH
CHILDREN'S FAIRY TALES: A LINGUOCULTURAL PERSPECTIVE. 224

Palonyi A., Bilous M.

OVERALL STRUCTURE OF A METHOD COMPLEX FOR A CLOSED
DIDACTIC CYCLE OF NON-TECHNICAL SKILLS TRAINING OF
AIR TRAFFIC CONTROLLERS..... 226

Біда Д.Д.

ВІД АЛГОРИТМУ ДО САМОСТІЙНОСТІ: ВИКЛИКИ ПЕРЕХОДУ
УЧНІВ ДО 5 КЛАСУ В ПРИРОДНИЧІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ..... 232

Новак О.

РОЛЬ ДИСКУРСИВНИХ МАРКЕРІВ У КЕРУВАННІ
ІНТЕРПРЕТАЦІЮ ПОВІДОМЛЕННЯ..... 236

Saparbek Zh.

ШЕТ ТІЛІН ОҚУДАҒЫ ЭМОЦИОНАЛДЫҚ ЖӘНЕ КОГНИТИВТІК
КЕДЕРГІЛЕР: ӨЗАРА ӨРЕКЕТТЕСУ МЕХАНИЗМІ..... 239

Palonyi A., Kovaliuk S.

CAUSE-ORIENTED CLASSIFICATION AND AUTOMATED
DIAGNOSTICS OF TRAINEE AIR TRAFFIC CONTROLLERS'
ERRORS IN RESOLVING POTENTIAL CONFLICT SITUATIONS ON
CONTROL SIMULATORS..... 243

Мартінова В.С., Олексенко В.П.

МОРФОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ ЕКСПРЕСІВНОСТІ В
ХУДОЖНЬОМУ МОВЛЕННІ МИХАЙЛА ОЛІЙНИКА..... 248

Məmmədov B.C.

SAĞIR NUN İD SAMİTİNİN XIV ƏSRƏ QƏDƏR YAZIYA ALINMIŞ
MƏTNLƏRDƏ İŞLƏNMƏ İMKANLARI..... 251

Səfərova H.D.

ÜMUM TƏHSİL OCAQLARINDA TƏDRİSİN ETİK ASPEKTLƏRİ..... 256

Mammadova I.M. ORGANIZATION AND FEATURES OF PEDAGOGICAL WORK OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER.....	260
Musayeva Z.H. İNNOVATİV TƏLİM TEXNOLOGİYALARININ PEDAQOJİ İMKANLARI.....	266
Əhmədova N. ŞAGİRD LƏRDƏ VƏTƏNPƏRVƏRLİK TƏRBİYƏSİ.....	272
Khakimova M.A. PEDAGOGICAL AND COGNITIVE POTENTIAL OF MATCHING EXERCISES IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING.....	275
Ameridze O. CORRELATION OF THE CONCEPTS "MULTICULTURALISM", "POLYCULTURALISM" AND "INTERCULTURALISM"	281
Khamidova I.B. ASSESSING INDEPENDENT THINKING SKILLS IN SECONDARY SCHOOL EFL CLASSROOMS: A CEFR-BASED ASSESSMENT FRAMEWORK.....	284
Бєбко О.В., Свирідєнко Д.Б. ПЕДАГОГІЧНІ СТРАТЕГІЇ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ.....	288
Zholdassova N. THE EFFECT OF MOBILE APPLICATIONS ON THE DEVELOPMENT OF SPEAKING SKILLS AMONG 9TH GRADE EFL STUDENTS.....	291
Ніколаєску І., Гуцол К. АРТ-ІГРОВІ МЕТОДИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ.....	295
Доманова О. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СПІЛКУВАННЯ В СТУДЕНТІВ ПРИ КОМПЕТЕНТНІСНО ОРІЄНТОВАНОМУ ПІДХОДІ В УМОВАХ ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ.....	297

Bertayeva A. ПОЭТИКА ЗАГЛАВИЯ РОМАНА РОЛЛАНА СЕЙСЕНБАЕВА «ТРОН САТАНЫ».....	302
--	-----

SECTION: PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

Джалилова Р.Г. ПРОЦЕСС ИДЕНТИФИКАЦИИ И АНАЛИЗА РИСКОВ.....	307
--	-----

SECTION: PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Євтушенко В. МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ СУЧАСНОГО ВСТУПНИКА: НЕЙТРАЛІЗАЦІЯ ВПЛИВУ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ, ГІПОДИНАМІЇ ТА ЦИФРОВОЇ МІКРОМОБІЛЬНОСТІ У СЕРЕДОВИЩІ ЗВО.....	314
--	-----

SECTION: PHYSIOLOGY

Aghayeva E.N., Abaszade G.N. SCIENCE, WILLPOWER, AND THE HEALING POWER OF NATURE: THE LIFE AND PATH OF STRUGGLE OF A SCIENTIST.....	319
--	-----

SECTION: POLITICS AND SOCIOLOGY

Урбан В.А. ЦИФРОВІ МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ СУСПІЛЬНОЇ ДУМКИ: ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ, ПОЛІТИЧНОЇ РЕКЛАМИ, DEERFAKES ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЇ.....	322
---	-----

SECTION: PSYCHOLOGY

Odineca A. THE "STRONG QUESTIONS" COACHING TECHNIQUE AS A MEANS OF ACTIVATING COGNITIVE PROCESSES OF PSYCHOLOGY STUDENTS.....	327
---	-----

Сторожук О.М., Сторожук М.В. КЛІНІКО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА.....	331
--	-----

Астремська І.В., Балацька О.В. ОБ'ЄКТИВНА ДІАГНОСТИКА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ – ЯК КРИТЕРІЙ ЯКІСНОЇ КІПТ СТРАТЕГІЇ.....	335
---	-----

Яновська Т.А. САМОРЕГУЛЯЦІЯ ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПСИХОЛОГА.....	341
---	-----

SECTION: TECHNICAL SCIENCES

Moldagaliyeva A., Kassenov A., Dashzeveg D. INFLUENCE OF TiAlN AND TiSiN NANOSTRUCTURED COATINGS ON THE WEAR RESISTANCE AND CUTTING PERFORMANCE OF CEMENTED-CARBIDE TOOLS.....	344
--	-----

SECTION: TOURISM AND HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS

Ільніцький В.М. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ (КИЇВЩИНИ) В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ.....	350
--	-----

SECTION: VETERINARY MEDICINE

Vus U., Gutyj B., Magrelo N., Martyshuk T. EFFECT OF DEVIVIT CARNITINE ON NONSPECIFIC RESISTANCE OF RATS UNDER TOXIC LIVER INJURY.....	354
---	-----

SECTION: ART HISTORY AND LITERATURE

ЕКСПЕРИМЕНТИ З ФАКТУРОЮ ТА КОЛЬОРОМ ЯК БАЗОВИЙ АСПЕКТ ТВОРЧОЇ МАНЕРИ СКУЛЬПТОРА ІГОРЯ ГЛУХЕНЬКОГО

Романенкова Юлія

доктор мистецтвознавства, професор

Національна академія

образотворчого мистецтва і архітектури, Україна

Коли художнику доводиться працювати в умовах численних викликів, він або перетворюється на штампувальника типових образів, жорсткого кон'юнктурника, або переростає в універсала, здатного вирішити творчу задачу будь-якого рівня складності. А сучасні українські митці дійсно працюють в умовах постійних викликів. Це воєнний стан, який диктує майже повне перезавантаження мистецького поля, що перетворилося на художній фронт, зробивши олівець чи пензель зброєю; це жорстка конкуренція, коли на сьогоднішньому арт-ринку мистецький продукт, натхненний авангардом, швидко та впевнено витісняє академізм, а цифровізація призводить до нівелювання роботи художника як такого. Живопис, графіка потерпають від жорсткої конкуренції зі своїми цифровими «клонами», що можна сприйняти як одну з основних проблем – представники творчої еліти молодого покоління все частіше потрапляють у пастку заміни цифровим раєм академічної «муштри», все рідше усвідомлюють, що не можна інструментарій сприймати як кінцевий продукт. Скульптурі, здавалося б, із цим пощастило, якщо не згадувати можливості, наприклад, 3D-друку. Митець опиняється на межі виживання, і тільки від його індивідуальної міри професіоналізму, творчої переконливості залежить, чи залишиться він на ринку і у вирії художніх процесів, чи ні. Він має бути не лише професійним, але і цікавим, привертати увагу глядача, замовника, при цьому не переходивши межу загравання з публікою. Це вдається не багатьом художникам.

Київський скульптор Ігор Глухенький (1969 р.н.) може бути віднесений до тих, хто такими здібностями наділений. Митець має у своєму портфоліо настільки різні роботи, що діапазон його творчих можливостей дозволяє сприймати творчий доробок як своєрідну палітру спроможностей. Він дуже різnorідний за сферами діяльності як художник, його творче амплуа не можна сформулювати типовим штампом. Мабуть, єдине, чого точно немає в арсеналі особливостей його творчої манери, – це монотонність. Художник має легкий, доволі яскравий характер, що дає йому можливість легко йти на експеримент, спробувати щось нове, не тонути в рутині. Художник не має права бути однаковим, монотонним, а має фонтанувати, інакше він не буде цікавим, не

зможє дивувати неочікуваними творчими ідеями та незвичними методами їх втілення в життя. Проте базою для будь-якого експерименту має бути міцна класична академічна школа, що будується на рутині. І це нелегко поєднати. У Ігоря Глухенького ця підготовка є: він має класичну академічну освіту – за його плечами Республіканська художня середня школа ім. Т.Г. Шевченка (нині – КДХЛ імені Т.Г. Шевченка), Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА), і зараз триває підготовка в аспірантурі для отримання освітнього рівня доктора мистецтв. Майстер є практиком, скульптором, що знається на різних сферах реалізації своїх творчих здібностей, проте має є неабиякий і педагогічний досвід – отримав його, в 1995-1998 рр. викладаючи в Вищому мистецькому коледжі Київської дитячої Академії мистецтв, і з 2022 р. – на кафедрі скульптури НАОМА [4]. Викладач – це передусім людина з терпінням і витримкою, завдяки чому можна чекати фундаментальних робіт і серйозних проєктів і як від практика. І такі у майстра є. Не зупиняючись на педагогічному і дослідницькому фронті, він пробує себе в найрізноманітніших проєктах: садово-паркова скульптура, меморіальна скульптура, проєкти для міського простору, декорування інтер'єрів, але найчастіше приділяє увагу скульптурі малих форм, віддаючи перевагу інтер'єрній скульптурі, кабінетним *objet d'art*, де вже інколи стає більш примарною межа між дрібною пластикою, скульптурою малих форм і ювелірними витворами.

Починаючи з 1990-х рр., художник у творчих тандемах брав участь у створенні пам'ятника-символа Незалежності України на Майдані Незалежності (відкрито в 2001 р.), формуванні скульптурного обличчя Київського академічного театру ляльок у Києві (2005 р.), багато працював над оздобленням інтер'єрів у командах із архітекторами та дизайнерами. Відповідно, напрацьований цілий арсенал інструментів, які дозволяють йому виконувати широкий спектр робіт. Проте більше уваги приділяється камерній скульптурі, яка існує в умовах інтер'єрів, часто – настільному формату. Ці твори невеликі, можуть із успіхом виконувати функції VIP-презентів, тому мають доволі великий попит. Робота в команді, співпраця з замовником найрізноманітніших категорій і характерів сформувала у художника здатність, маючи академічну школу, виконувати твори у різних манерах. Це може бути і реалістичний образ («Лев», «Слон», «Скорпіон», «Торс. Анжеліка», усі – бронза, мармур; «Леопард», «Бик», обидві – бронза), і яскраво стилізований («Балерина», «Дівчина з секретом», «Родина риб», «Дівчина з котом», «Ловець снів», «П'єта», «Пілот», «Дівчинка зі скакалкою», усі – бронза, мармур; «Адам і Єва», бронза [2]). Стилїстика напрацьована роками, роботи впізнавані, особливо легко почерк зчитується у стилізованих образах, інколи геометризовано-площинних («Дівчинка зі скакалкою», «Дівчинка на скейті», обидві – бронза, мармур), інколи – з акцентом на форму, об'єм що перетворює їх із візуально площинно-картонних на масивно-міцних, хоча і не занадто важких («Рубльов», «Ловець снів», «Дівчина і кіт», усі – бронза, мармур). Окремо варто акцентувати ту низку творів, які не лише концептуально вибудовані, мають філософський підтекст, але в яких обрано більш легкий, гумористичний шлях для донесення думки, моралі.

Інколи це доволі легкі й за задумом твори, своєрідні гуморески у бронзі, де кумедні образи викликають посмішку, а значить, перетворюються на конструктори емоційного стану, виконуючи пряме призначення твору мистецтва. Жартівливі бронзові кабінетні статуєтки завжди досконалі композиційно, стилізація в поєднанні з композиційною виваженістю робить твори довершеними ((«Берізка», «Чутки», «Фітнес», «На старті», «Прогулянка алігатора», «Король на героскутері», «Свиня на троні», «До лампочки» (рис. 1), усі – бронза, мармур)).

Рис. 1. Глухенький І. «До лампочки». Бронза, мармур.
Фото з відкритих джерел: <https://surl.li/ywsdmz>

Частіше за все автор вдається до бронзи, нерідко доповнюючи композиції мармуром переважно використовуючи його для підставок. Але тут варто говорити не про звичайне поєднання матеріалів, на контрасті фактур яких вміло грає художник, а свідоме поєднання матеріалів з різними фактурами поверхонь та колористичними можливостями. Ці аспекти і роблять твори митця такими цікавими. Основні інструменти скульптора для досягнення мети та втілення в

життя концепції – фактура та колір. Він акцентує це і в своїх теоретичних розвідках [3]. Художник любить експериментувати з матеріалом, надаючи бронзі цікавих ефектів, то колоруючи її, то шліфуючи до блиску, то вдаючись до ефекту зеленуватої живописної патини, то до майже чорного шару, якого можна досягати різними способами, від холодного до гарячого, залежно від розмірів роботи та її особливостей ((«Червоний дискус», «Свиня в кориті» (рис. 2), обидві – бронза, мармур; «Гранат», бронза). Експерименти з фактурами – одна з особливостей стилістики творів І. Глухенького. Вона дає особливий колір, контраст фактур часто використовується задля підсилення візуального ефекту, справляючи враження на глядача.

Рис. 2. Глухенький І. «Свиня в кориті». Бронза, мармур.
Фото з відкритих джерел: <https://surl.li/miabra>

Особливо ефектними стають твори дрібної пластики «кабінетного формату», в яких використовуються коштовні метали та ювелірні вставки. Така робота вимагає особливої скрупульозності, коли, наприклад, основним матеріалом є срібло, а в якості вставок використовується сапфір або діамант. Такі роботи теж є у доробку скульптора, розширюючи діапазон його можливостей і демонструючи володіння різними техніками.

Якщо експериментаторство з фактурами, колористикою наближають манеру майстра до інструментарію живописця, то експерименти з коштовними металами та камінням дають змогу опанувати і технологічні секрети ювелірної справи. А це дає право говорити про прозорі міжвидові межі його класифікації

його творів, ознаки синергетичного підходу до мистецького процесу, взаємопроникнення різних видів мистецтва. Саме експериментаторство як підґрунтя авторських винаходів робіт, інколи навіть неочікувані, непередбачені результати технологічних експериментів дають найцікавіший ефект і формують авторський стиль скульптора.

Список використаних джерел

1. Глухенький Ігор. URL: <https://surl.li/mfrhdn>
2. Глухенький Ігор Іванович. URL: <https://surl.li/uizztp>
3. Глухенький І. Колір і матеріал як засоби формування образності в сучасній українській малій пластиці. Українська академія мистецтва. 2026. Вип. 39. С. 98-103.
4. Прядко В. Глухенький Ігор Іванович. Енциклопедія Сучасної України. 2006. Т. 6: URL: <https://surl.lt/dririx>
5. Політ над реальністю: філософія скульптур Ігоря Глухенького. URL: <https://surl.li/krhrvk>
6. Igor Glukhenkij. URL: <https://surl.li/fqrmnz>

THE RELEVANCE OF LAHOZA'S HUMOROUS «DEBATES» IN DETERMINING THE ENTRANCE PROGRAM FOR PROSPECTIVE STUDENTS

Sherbon Fedir

Senior Lecturer of Acting

Drama Directing Department

I.K. Karpenko – Karyi National University of
Theatre, Cinema and Television, Kyiv, Ukraine.

Member of the National Union of
Theatre Artists, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-4971-3340>

Sherbon Olena

Senior Lecturer,

General and Specialized Piano Department

National Music Academy of Ukraine, Kyiv

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-6539-005X>

ABSTRACT. In this article, we examine the social aspect of selecting audition material for drama school. We encourage prospective students to focus not only on professional considerations but also on their personal stance as citizens.

KEYWORDS. Relevance of the topic, social aspect, proposed circumstances, event, action, musical accompaniment.